

Ekmek arası geleceğimiz...

Yeni Haber Giriş Saati: 25.02.2013 10:35
Güncelleme : 25.02.2013 11:51

A+ A-

Bizde ekmek arası meşhurdur. Ekmek arası döner, ekmek arası sucuk, köfte, peynir, helva ve daha nice...

İlknur Menlik - ilknur@gidahatti.com

Bizde ekmek arası meşhurdur. Ekmek arası döner, ekmek arası sucuk, köfte, peynir, helva ve daha nice... Balığı bile ekmek arası tüketmeyi çok severiz; bir

başka keyifli olur...

Ama öyle inanıyorum ki; Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası'ndaki konuşması, aslında "ekmek arası geleceğimizi yediğimiz" gerçeğini yüzümüze vurdu. Muhtemelen rakamlar açıklanmaya kadar ekmek israfının bu derece inanılmaz boyutlarda olduğunu kimse aklına bile getirmiyordu.

Günde 6 milyon, yılda 2,1 milyar adet ekmeği çöpe atıyoruz. İnsanın inanası gelmiyor.

Üstelik Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından yaptırılan Ekmek İsrafı Araştırması'na göre, son 5 yılda israf her geçen yıl artış göstermiş. TMO'nun 2008 yılında yaptırdığı ilk araştırmada, kişi başına günlük ekmek israfı 17,4 gram iken, 2012 yılı araştırmasında israf 19,9 grama ulaşmış. Kişi başı ekmek tüketiminin azaldığı bir dönemde israftaki artış gerçekten çok düşündürücü.

Dünya ekmek pazarının büyüklüğü 400 milyar lirayı aşmış durumda. Türkiye 26 milyar liralık ekmek üretimiyle dünya ekmek üretiminin %6,25'ini gerçekleştiriyor. Tüketimde de dünyanın ön sıralarındayız. Ve fakat çöpe attığımız bedel, 1,5 milyar lira...

Şimdi işin arka planına bakalım. Yine TMO açıklamalarına dönersek; tarladan sofraya gelene dek 1 kg ekmek için 1.608 litre su harcıyoruz. Yani çöpe attığımız toplam ekmek miktarı ile birlikte 880 milyar litre suyu da heba ediyoruz. Ortada henüz bu ekmeği üretmek için harcadığımız enerjinin, lojistik maliyetlerinin işçiliğinin hesabı yok.

Aslında durum sadece biz de vahim değil. Birleşmiş Millet Tarım Örgütü FAO'da dünya genelinde her yıl üretilen gıdaların üçte birinin israf edildiğini söylüyor. Global gıda israfının parasal karşılığının 1 trilyon dolarlar seviyesinde olduğunu öngörüyor. Rakamlar düşündürücü ve bir o kadar korkutucu...

Hızla artan nüfus ve buna karşın hızla azalan ve kirlenen doğal kaynaklar. Dünyanın her yerinde son 10 yıl için de sürdürülebilirlik ve sorumlu kaynak kullanımına ilişkin belki de binlerce toplantı yapıldığı gibi, yapılmaya da devam ediyor. Üreticiler hükümetler tarafından sürekli daha ağır aksiyonlar almaları için teşvik ediliyor.

Ama, bence zincirin en önemli halkasında yani tüketici de henüz farkındalık düzeyi oldukça düşük. Hem de tüm dünyada. Başta kendimiz olmak üzere ve belki de nerdeyse zararın neresinden dönülürse kardır anlayışıyla hepimizin kolları sıvaması lazım. Çünkü israf başka türlü önlenemez. Tüketen "ihtiyacı olduğu kadar" anlayışının etrafında kenetlenmeden sonuç almak imkansız yakın bir yerde duruyor maalesef...

Bu nedenle Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından başlatılan "İsrafı Önleme" kampanyalarının başarıya ulaşmasını gönülden diliyorum. Bu kampanyaların başarılı olması çocuklarımızın geleceği için en büyük sorumluluğumuz. Bu bilinçle hepimizin desteği çok önemli.

Sonuç olarak; geleceğimizi ekmek arası tüketmemek adına sosyal bilimlerin en önemli çalışma konusu olan "davranış değişikliği" alanında ciddi çalışmalara ihtiyaç var. Toplum mühendislerinin, sosyologların, psikologların ve eğitimcilerin acilen devreye sokulması lazım.